

'Jitro' - 5786

Exodus - Sjemót 18:1 - 20:26.

Jesaja 6:1 - 7:6; 9:6 - 7 & Matteüs 5:8 - 20.

In het kort:

Jitro, de schoonvader van Mosjé heeft gehoord van de wonderen, verheugt zich erover en brengt offers. Jitro ziet dat Mosjé als enige rechtsprekt en raadt aan meerdere rechters aan te stellen voor zaken van geringere omvang, zodat Mosjé de belangrijke zaken kan berechten. Mosjé zoekt 78.600 rechters. De Bné Jisra'eel arriveren bij de berg Sinaï waar G'd een Verbond aanbiedt dat zij aanvaarden. Na 3 dagen voorbereidingen daalt G'd neer op de berg Sinaï. Mosjé moet, als enige, de berg bestijgen. Het volk blijft op afstand. Onder hevig sjofar-geschal geeft G'd de Tien Geboden. Het volk is zo verschrikt dat ze Mosjé vragen met G'd te spreken en als bemiddelaar te functioneren. G'd drukt Mosjé op het hart dat het Joodse volk haar verantwoordelijkheid neemt en trouw aan G'd blijft.

Gedachte voor de week:

"Is niet mijn woord als een vuur, 'spreekt de HEER,' en als een hamer die een steenrots vermorzelt?" (Jeremia 23:29). De School van Rabbi Ismaël leerde dat het vers *"en als een hamer die een steenrots vermorzelt,"* betekent dat net zoals de slag met een hamer vele vonken op een rots doet uiteenspatten, zo ook de woorden uit G'ds mond op de Sinai verdeeld werden over zeventig talen. Van meet af aan zijn - zo concludeert men - de zeventig volkeren van de wereld dus begrepen in G'ds openbaring op de Sinai. Met andere woorden G'd beperkt Zich niet tot alleen Israël, maar wil de G'd van alle mensen zijn. (Talmoed, b.Shabbat 88b)

Commentaar:

Het feest van Shavuot (Pinksteren) is de traditionele verjaardag van de dag waarop G'd op de Sinai sprak. Volgens een oude traditie, toen G'd de Tien Woorden gaf, sprak Zijn stem ze in alle talen van de wereld. Volgens een andere midrash, kwamen Zijn woorden te voorschijn als zichtbare fakkels van vuur, die tot elke Jood apart kwamen.

In Handelingen 2 waren de discipelen bijeen om Sjavoet (Pinksteren) te vieren; de verjaardag van de schenking van de Torah op de berg Sinaï. De Ruach Ha-Qodesh - Heilige Geest viel op hen in de vorm van tongen van vuur. De fakkels van vuur kwamen op elke individuele leerling rusten. Het wonder is een duidelijke toespeling op de overlevering van G'ds vurige stem op de berg Sinaï.

Bovendien, na het ontvangen van de vurige geest van God, bemerkten de discipelen dat ze het Evangelie in alle talen verkondigden. Het wonder van het spreken in alle talen (*) is een andere zinspeling op het geven van de Torah op de berg Sinaï.

Of de traditie van de zeventig talen en de vurige woorden werkelijke historische herinneringen van de berg Sinaï ervaring weergeven, is niet van groot belang. Het bracht echter met zich mee dat de discipelen en volgelingen van Jeshua zich allemaal goed bewust waren van de Shavuot overleveringen. We kunnen alleen maar veronderstellen dat de overleveringen van vóór het boek Handelingen dateren; anders zouden de toespelingen zinloos zijn. Zo moeten de leerlingen het verhaal van het geven van de Torah op Shavuot gekend hebben. Ze kenden het verhaal van de woorden van vuur rustend op ieder individu op Shavuot. Ze kenden het verhaal van G'd's stem die in elke taal tot de hele mensheid op Sjavoet spreekt.

Daarom hadden de tekenen en wonderen die op hen kwamen in Handelingen hoofdstuk 2, een diepe betekenis. De tongen van vuur en het spreken in elke taal waren beiden directe toespelingen op het ontvangen van de Torah.

G'd was de onlosmakelijke relatie tussen Zijn Ruach Ha-Qodesh - Heilige Geest en Zijn Heilige Torah aan het benadrukken.

Zo kunnen we concluderen dat het 'talenwonder' van Jeruzalem (Pinksteren) in verband staat met het talenwonder van de Sinai (Shavuot). Evenals trouwens het 'vuurwonder' van Jeruzalem (Handl. 2:3) in verband staat met het vuurwonder van Sinai (Exodus 19:18). Er is een talmoedverhaal dat de brug slaat: (j. Chagiga I, 1/77b)

'Eens waren Rabbi Lièzer en Rabbi Jehosjoea ergens in een huis bezig woorden van de 'Torah' te verbinden met woorden van de 'Profeten' en van de 'Geschriften', de zgn 'Charaz' - methode (= aanrijgmethode).

Daarop daalde vuur uit de hemel en omgaf hen. Hun gastheer sprak tot hen: Mijne Heren, is het uw bedoeling mijn huis te verbranden? Zij antwoorden hem: G'd verhoede! Maar wij zitten hier en rijgen woorden van de Torah aan. En van de 'Torah' gaan we naar de 'Profeten' en vandaar naar de 'Geschriften'. Daarop verheugden die woorden zich zoals toen zij op de Sinaï gegeven werden en het vuur omsloeg hen zoals het hen omsloeg op Sinaï. Want dit is wezenlijk bij hun gave: Zij werden slechts in vuur gegeven! (Deut. 4:11).

Hiermee krijgt het pinkster verhaal uit Handelingen nieuw reliëf. Was de oorspronkelijke betekenis wellicht dat de woorden van de Torah zich zo verheugden dat zij in vele talen verkondigd werden dat vuur hen (en de mensen in huis) omsloeg, als toen zij op de Sinaï gegeven werden? Zou het zo kunnen zijn dat zowel het verhaal uit Handelingen als dat uit de Jeruzalemse Talmud beide midrasjiem zijn over het bezig-zijn-met (de woorden van) de Torah, dat wil zeggen het hanteren van de Torah. Daarbij is de 'ondertoon' van het verhaal: de innerlijke eenheid van de bijbel: 'Torah', 'Profeten' en 'Geschriften' horen bijeen.

Torah:

Torah, en de 'woorden' van de Torah vormen het fundament, waarvan de Torah en de Profeten en de geschriften samen getuigen, als een éénheid.

Een vervolg in Jeshua:

Zoals G'd's 'woorden' in de Sinaï kwamen tot het volk en later, waar het 'Woord' gestalte krijgt in Jeshua. In het evangelie van Johannes 1:1-18 legt Johannes een 'nieuwe' verbinding, reeds door de profeet Jesaja (28:16) voorgezegd, krijgt het een 'nieuwe dimensie'. Het 'Woord' dat gestalte krijgt in Jeshua en refereert aan de 'kostbare hoeksteen'. In eerste Petrus brief, wordt dit nader uitgewerkt in hoofdstuk 2: 6-7;

'Daarom staat er in een schriftwoord: Zie, Ik leg in Sion een uitverkoren en kostbare hoeksteen, en wie op hem zijn geloof bouwt, zal niet beschaamd uitkomen.

U dan, die gelooft, geldt dit kostbare, maar voor de ongelovigen geldt: De steen, die de bouwlieden afgekeurd hadden, die is geworden tot een hoeksteen en een steen des aanstoots en een rots der ergernis,'

In het evangelie naar Lucas doelt Jeshua op een fundamenteel principe, namelijk dat hijzelf onlosmakelijk verbonden is 'in' en 'met het fundament' -de- 'Torah'-de- 'Rots'.

'Wat noemt gij Mij Here, Here, en doet niet wat Ik zeg? Een ieder, die tot Mij komt en mijn woorden hoort en ze doet, Ik zal u tonen aan wie hij gelijk is. Hij is gelijk aan iemand, die bij het bouwen van een huis diep gegraven en het fundament op de rots gelegd heeft. Toen een watervloed kwam en de stroom tegen dat huis aansloeg, kon hij het niet aan het wankelen brengen, omdat het goed gebouwd was. Doch wie hoort en het niet doet, is gelijk aan iemand, die een huis op de grond bouwt zonder fundament. Toen de stroom daar tegenaan sloeg, stortte het terstond in en het huis werd één grote bouwval.'

(Luc. 6:46-49)

De kern is hier dat Jeshua zich verbindt aan de Torah in het 'woord' wat 'gehoord en opgevolgd' moet worden. De Torah is de 'Rots' als fundament, waarop gebouwd zal worden.

Ook Paulus hanteert deze midrash benadering in de eerste Korinthe-brief, hoofdstuk 10:4; als hij weet dat de Messias reeds met het volk in de woestijn meereisde als water gevende 'Rots'; *'want zij dronken uit een geestelijke rots, welke met hen medeging, en die rots was de Messias.'*

(*) Het spreken in alle talen moet wel gehoord en gehoor(zaamd) worden (Handl. 2:8) en er zijn echter altijd mensen die niet horen willen (Handl. 2:13) Dus wat een 'talenwonder' genoemd wordt is mogelijk eerder een wonder dat het 'woord' gehoord wordt.

'Zo is dan het geloof uit het gehoor en het gehoor door het Woord van God.' (Romeinen 10:17)

Bronnen: de Bijbel, NIK, FfoZ en W. Zuidema; 'Gods Partner'. blz 121. ISBN. 90.259.4115 en een beetje van myself.

Shabbat Shalom. Rinze.